

СЕКЦІЯ № 11: СВІТОВИЙ ДОСВІД ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ НА МАКРО- ТА МІКРОЕКОНОМІЧНОМУ РІВНЯХ

**Нечипорук Л. В., д.е.н., проф.,
НУ «Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого»,
кафедра економічної теорії**

РИСИ МІЖДЕРЖАВНОЇ СИСТЕМИ РЕГУЛЮВАННЯ СТРАХУВАННЯ

Важливим компонентом глобалізації визнають кардинальну трансформацію механізмів економічного регулювання в напрямку становлення глобально інтегрованої регулюючої системи, без якої неможливо вирішити проблему оптимального використання обмежених ресурсів та використати переваги вільного руху основних факторів виробництва. Глобально інтегрована регулююча система будується на комплексі факторів, які уможливають якісне піднесення ефективності економічної діяльності в рамках світового господарства на основі міжнародної кооперації, отримання тим самим великого синергічного ефекту.

Визнаємо доцільним серед факторів становлення глобальної регулюючої системи виділяти: появу та поширення міжнародних комунікацій, що забезпечує саму можливість управління складовими, які розташовані в різних частинах світу; розвиток міжнародної співпраці у гуманітарній сфері, що забезпечує піднесення людського капіталу та стимулює глобальне управління людським розвитком.

На європейському рівні міждержавна система регулювання страхування сполучить саморегулювання і державне регулювання. Саморегулювання здійснюється міжнародними об'єднаннями страховиків. Головне з них у Європі – Європейський комітет зі страхування – ЄКС (Comite Europeen des Assurances, CEA), створений у 1953 р. як консультативний і координаційний центр, покликаний сприяти розвитку страхування в Європі і представляти інтереси європейського страхового ринку в міжнародному масштабі.

Державне регулювання страхування на рівні ЄС ґрунтується на прийнятті і виконанні Директив, що стосуються окремо страхування життя і «загального» страхування (тобто решти видів). Для знову створюваних компаній діє заборона сполучати страхування життя з іншими видами страхування. У

Європейському Союзу деякі країни обмежують дії страховиків, що не входять до Співтовариства, крім агентської діяльності, морського страхування та обов'язкового страхування, наприклад, страхування цивільної відповідальності власників автотранспорту і страхування повітряного транспорту. Спеціальні дозволи вимагаються в Бельгії та Іспанії. В Австрії іноземний страховик повинен бути зареєстрований як акціонерне товариство.

Щодо визначення національного режиму, то деякі країни вводять більш високий податок на премію, сплачену для придбання страхового поліса компанією, що базується в країні, яка не входить до ЄС. Шведські податки на страховиків «третьої» країн у галузі всіх видів страхування, крім страхування життя, є вищими, ніж для страховиків країн ЄС. Існують вимоги до громадянства для членів ради директорів страхових компаній у Фінляндії та Швеції (частина з них повинна бути громадянами Фінляндії чи Швеції).

Європейське співтовариство і країни-учасниці ставлять завдання прискорювати і роз'яснювати процес ліцензування і визнання. Зокрема, вони зобов'язуються розглянути прохання про дозвіл на діяльність з прямого страхування протягом 6 місяців і подавати інформацію претендентам щодо аналізу їхніх запитів. ЄС дає гарантію, що національні регулювальні органи країн-учасниць узагалі не вимагатимуть попереднього схвалення умов страхового договору чи тарифів рівня премій.

**Овсієнко О. В., к.е.н., доц.,
НУ «Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого»,
кафедра економічної теорії**

ТРАНСФОРМАЦІЯ МОДЕЛІ СОЦІАЛЬНОЇ ДЕРЖАВИ У ПОСТІНДУСТРІАЛЬНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Соціальна держава – явище історичне. І сам процес її виникнення, і набір притаманних їй функцій тісно пов'язані зі змінами у суспільному виробництві. Оскільки останнє носить циклічний характер, обумовлений технологічними змінами і закономірностями руху капіталу, ритміка циклів (особливо кондратьєвських) суттєво позначається на інтенсивності соціальної активності держави та її змісті. Так, держава соціальних послуг та її подальша модифікація у державу загального добробуту у IV К-циклі уможливили реалізацію зростаючих вимог до робочої сили, висунутих IV технологічним укладом, створили необхідні соціальні умови для підвищення ступеня готовності суспільства до